

בס"ד

מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה "הַרִינִי חֶסֶד"

ה"סבא קדישא"

רבי יששכר בער מראדושיץ
זיע"א

ליו"ד י"ט סיון

כיתות א' - קרח - תשע"ד

"תלמוד תורה" כלל חסידי
מורדעניץ פילית

ההורים היו אבדי עצות. בנם האהוב היה חרש
אלם, אינו שומע ואינו מדבר. הם כתתו את רגליהם
אל טובי הרופאים והוציאו הון רב בנסיון לרפא את
הילד, אולם לשוא.

באותם ימים, לפני כמאתים שנה, התפרסם שמו
של ה'סבא קדישא', רבי ישכר בער מראדושיץ.
ספורי מופת שמימיים הלכו עליו, והם הגיעו גם
לגרמניה, הארץ שהתגוררו בה הורי הילד.

שלא כבפולין, ערש החסידות, יהודי גרמניה היו
רחוקים מדרך מהחסידות וממאפייניה. נסיעה
לצדיק לבקשת ברכה לא היתה דבר מקבל. ובכל
זאת, כשראו ההורים שלא הצליחו להביא רפואה

לבָּנֵם, הַחֲלִיטוּ לְנִסּוֹת לְבַקֵּשׁ יִשׁוּעָה אֶצֶל הַצַּדִּיק
מֵרָאדוֹשִׁיץ. לָקַח הָאִישׁ אֶת בָּנוּ וַיֵּצֵא לְדֶרֶךְ.

בְּאוֹתָם יָמִים בָּא לְבַקּוֹר אֶצֶל הָרַבִּי מֵרָאדוֹשִׁיץ
תַּלְמִידוֹ הַנּוֹתִיק וְהַמְסוֹר, רַבִּי שְׁלֵמָה מֵרָאדוֹמְסְקָה,
שְׁלֵמִים יִיסַד אֶת שְׁלֹשֶׁת רָאדוֹמְסְקָה. הַפֶּעַם קָבַל
רַבּוֹ אֶת פָּנָיו בְּמֵאוֹר פָּנִים מִיָּחָד. "בָּאת בְּדִיוֹק
בְּזֶמֶן" אָמַר לוֹ הַצַּדִּיק, "עֲכָשׁוּ תוֹכֵל לִהְיוֹת לִי לַעֲזָר
לְקָדֵשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים"

הַצַּדִּיק בִּקֵּשׁ מִמֶּשֶׁמֶשׁוֹ לְקַרְא לִיהוּדֵי שְׁבָא עִם
בָּנוּ מִגְרַמְנִיָּה. כְּשֶׁנִּכְנַס הָאִישׁ, פָּנָה אֵלָיו הַצַּדִּיק
מֵרָאדוֹשִׁיץ וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לִסְפֹּר אֶת סְפוּרוֹ לְפָנָיו וּלְפָנֵי
תַּלְמִידוֹ. חֲזוֹתוֹ שֶׁל הָאִישׁ לֹא הִטִּילָה סֶפֶק בְּמוֹצָאוֹ.
הוּא נִרְאָה אָדָם נִכְבָּד, לְבוּשׁ בִּקְפִידָה בַּחֲלִיפָה
אוֹפֶנְתִית, מְכוֹפֶתֶרֶת בְּכַפְתּוֹרֵי זָהָב. פָּנָיו מְגֻלְחִים
הֵיטֵב, וְכַפֵּה קֹטֵנָה מוֹדֶרְנִית לְרֵאשׁוֹ.

בְּקוֹל שְׁבוּר סֵפֶר הָאִישׁ עַל הַתְּלָאוֹת שֶׁעָבְרוּ הוּא
וְרַעֲיִיתוֹ בְּנִסְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ אֶת בָּנָם. אֶת דְּבָרָיו סִיִּים
בְּאוֹמְרוֹ בְּתוֹדָה לָהּ 'זָכָה לַעֲשֹׂר רֶב, וְכִי הוּא מוֹכֵן
לְתֵת לַצְדָּקָה כָּל הוֹן שֶׁבְּעוֹלָם וּבְלִבָּד שֶׁבָּנוּ יוֹכֵל
לִשְׁמַע וּלְדַבֵּר כְּאַחַד הָאָדָם.

הַצַּדִּיק הַבֵּיט בּוֹ בְּעֵין בּוֹחֶנֶת וְאָמַר: "שִׁמְעָ נָא
יְהוּדִי, אַעֲשֶׂה אִתָּךְ עֲסָקָה. כָּל הוֹנֵךְ יִשְׁאַר בִּידֶךָ וְלֹא
תִתֵּן לִי אֶפְלוֹ פְּרוּטָה אַחַת. תּוֹכֵל לְהוֹסִיף לְסָחוּר
בְּכֶסֶף וְלַעֲשׂוֹת בּוֹ מַעֲשִׂים טוֹבִים. דַּבֵּר אֶחָד אֲנִי
מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ - שְׁלֹא תִגְלַח עוֹד אֶת זָקֶנְךָ וּפִיאוֹתֶיךָ"

הַיְּהוּדִי עָמַד הַמּוֹם לְמִשְׁמַע הַדְּבָרִים. לְמַחִיר כָּזֶה
לֹא צָפָה. בְּרָגַע הָרֹאשׁוֹן לֹא הָיָה מְסַגֵּל לַעֲנוֹת דְּבָר,
אֶךְ מִיד הַתַּעֲשִׂית וְהַחֵל לְהִתְחַנֵּן: "אֲנִי, רַבִּי, רַק לֹא
זֶה... מוֹכֵן אֲנִי לְתֵת כָּל הוֹן שֶׁבְּעוֹלָם, אֶךְ זֹאת לֹא
אוֹכֵל. כִּיצַד אוֹכֵל לְהִרְאוֹת אֶת פָּנָי לְפָנָי מִשְׁפָּחָתִי
וְיָדִידִי, וּבְמִיחָד בְּהִיוֹתִי מִרְאֵשִׁי הַקֶּהֱלָה בְּעִירִי"

הַצִּדִּיק הַבֵּיט בּוֹ בְּעֵינָיו טוֹבוֹת וְעָנָה: "אִם רוּצָה
אֶתָּה בְּאַמֶּת שְׁבֹנֶךָ יוּכַל לַדְּבַר, עָלֶיךָ לִקְבֹּל עָלֶיךָ
לְגַדֵּל מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה זָקֵן וּפְאוֹת. הֵחָלָטָה בְּיָדְךָ"
לְאַחַר הַתְּלַבָּטוֹת קָשָׁה נִעְנָה הָאִישׁ כִּי הוּא מוֹכֵן
לָכֶּךָ, אֲךָ בִּקְשׁ לְהִתְחִיל בְּגִדּוֹל הַזָּקֵן רַק כַּעֲבָר
שָׁבוּעִים. הוּא הִסְבִּיר כִּי בְּעוֹד שָׁבוּעִים תִּתְקַיֵּם
חֲתָנֶת בֵּת אָחוֹתוֹ, וְהוּא חוֹשֵׁשׁ לְהִיּוֹת לְלַעַג וּלְקִלְס
בְּעֵינֵי מְאוֹת קְרוֹבָיו וּמִכְרָיו...

הַצִּדִּיק הַבִּין לֵלֵב הָאִישׁ, וְעַם זֶה הָיָה נִחְרָץ
לְגַמְרֵי: "עָלֶיךָ לְהִתְחִיל בְּכֶךָ מֵהַיּוֹם. אִם לֹא תִקְבֹּל
זֹאת עָלֶיךָ, לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דְּבַר לְמַעַן בְּנֶךָ"

מִלְחָמָה קָשָׁה הִתְחוּלָּה בְּלֵב הָאִישׁ. יִיסוּרֵי נַפְשׁוֹ
נִרְאוּ הֵיטֵב עַל פָּנָיו. לְבַסּוֹף הִשְׁיֵב בְּשֹׁפָה רַפָּה כִּי
הוּא מְקַבֵּל עָלָיו לִקְיָם אֶת בִּקְשַׁת הַצִּדִּיק. עֵתָּה נִהְרָו
פָּנֵי ה'סָבָא קְדִישָׁא'. הוּא פָּנָה אֶל הַיְּהוּדִי וְהִזְמִין
אוֹתוֹ לְהִשָּׂאֵר בְּעִיר עַד אַחֲרֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ. "בּוֹא עִם
בְּנֶךָ אֶל שְׁלֹחַן הַשַּׁבָּת, וּבַעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הַרוֹפֵא
כָּל בָּשָׂר, יִתְחִיל בְּנֶךָ לְשִׁמְעַ וּלְדַבֵּר כְּאַחַד הָאָדָם"
הַבְּטִיחַ הַצִּדִּיק.

הַשְּׁמוּעָה עֲבָרָה מִפֶּה לֵאזֵן בְּרֹאדוֹשִׁיץ
וּבִסְבִּיבוּתֶיהָ כִּי בַיּוֹם הַשַּׁבָּת יֵרָאֶה הַצַּדִּיק נֹס וּמוֹפֵת
לְעֵין כָּל. מִכָּל עֶבֶר נִהְרֹו אֲנָשִׁים לַחֲזוֹת בַּפֶּלֶא בְּמוֹ
עֵינֵיהֶם. בָּבוֹא יוֹם הַשַּׁבָּת הָיָה בֵּית הַמִּדְרָשׁ מֵלֵא עַד
אָפֶס מְקוֹם.

יֵשֵׁב הַצַּדִּיק בְּרֹאשׁ הַשְּׁלַחַן, לִימִינוֹ תִּלְמִידוֹ רַבִּי
שְׁלֵמָה מִרֹאדוֹמֶסְק, וְלִשְׁמָאלוֹ עוֹד תִּלְמִידִים. סְמוּךְ
לוֹ יֵשֵׁב הַיְּהוּדִי מִגֶּרְמָנִיָּה עִם בְּנוֹ הַצָּעִיר. מֵרָאֵהוּ, עִם
זִיכְרֵי הַזֶּקֶן הַטָּרִיִּים, בִּלְטֵ מְאֹד בְּתוֹךְ הַקֶּהֶל הַחֲסִידִי.
לְאַחֵר הַכְּנוֹת עֵילֵאיוֹת, כְּדֶרְכּוֹ, פֶּתַח הַצַּדִּיק בְּאַמִּירַת
מִלּוֹת הַקִּדּוּשׁ.

הַחֲסִידִים הָרַבִּים צָבְאוּ עַל הַצַּדִּיק וְלֹא הִסִּירוּ עֵין
מִמֶּנּוּ. כְּשֶׁסִּים אֶת הַקִּדּוּשׁ נִשְׁמָעָה קְרִיאַת 'אֲמֵן'
אֲדִירָה מִפִּי כָּל הַקֶּהֶל.

הַצַּדִּיק שָׁתָה מִן הַיַּיִן וְאֵז פָּנָה אֶל הַיֵּלֶד וְסָמַן לוֹ
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. הַיֵּלֶד צָעַד אֵלָיו וְהִתִּיצַב לְצִדּוֹ. לִקַּח
הַצַּדִּיק אֶת הַגִּבִּיעַ, וְרִמֵּז לְתִלְמִידוֹ רַבִּי שְׁלֵמָה

שְׁיַחֲזִיק אוֹתוֹ עִמוֹ יַחַד. הַשָּׁנִים
קָרְבוּ אֶת הַגִּבִּיעַ אֶל שִׁפְתוֹתָיו שֶׁל

הַיֵּלֶד וְהַצַּדִּיק אָמַר לוֹ: "אֲמַר אַחֲרַי אֶת הַבְּרָכָה עַל
הַיֵּין. בְּרוּךְ... אַתָּה..."

"לְתַדְהֵמֶת כָּלֶם הַחַל הַיֵּלֶד לֹאמַר בְּקוֹל צָלוּל... "
בְּרוּךְ...", אַתָּה..." מְלֵה בְּמֵלֶה אַחֲרֵי הַצַּדִּיק,
הַתְּרַגְּשׁוֹת אֶפְפָּה אֶת כָּלֶם, וְקוֹלוֹת נִסְעָרִים נִשְׁמָעוּ
לְמַרְאֵה הַפֶּלֶא הַגָּדוֹל, הָאֵב לֹא יָדַע אֶת נַפְשׁוֹ. מֵרַב
אֲשֶׁר הוּא בָכָה וְצָחַק חֲלִיפּוֹת, וְהוֹשִׁיט יָד חֲמָה
וְרוֹעֶדֶת לְכָל מִי שֶׁבָּרַךְ אוֹתוֹ בְּבִרְכָּת... 'מִזֵּל - טוֹב'.

אֵט אֵט, נִרְגָּעוּ הַרוּחוֹת וְשִׁלְחַן הַשִּׁבְת הוֹסִיף
לְהַתְנַהֵל כְּהַרְגָּלוֹ בְּנִגּוּנֵי דְבִקּוֹת עֲרָבִים מְשֻׁלָּבִים
בְּדַבְּרֵי תוֹרָה וַחֲסִידוֹת אֶךְ הַיְּהוּדִי מְגֻרְמָנִה עוֹדְנוּ
שְׂרׁוּי בִּסְעֶרֶת רַגְשׁוֹת אֲדִירָה, כְּאֲשֶׁר הַצִּלִּיח לְהַרְגֵּעַ
מַעֲט סִמָּן שֶׁרְצוֹנוֹ לֹאמַר דְּבַר מָה.

בְּהִנֵּף יָד הִיָּסָה הַצַּדִּיק אֶת הַקֶּהֶל, הַיְּהוּדִי קָם

בְּהַתְּרַגְּשׁוֹת, וְאָמַר:
"רְבוּתִי קִבְּלָתִי עָלַי לְגַדֵּל
זֶקֶן וּפֹאוֹת, עֲכָשׁוּ אֲנִי אֲמַר
כִּי לֹא אֶסְתַּפֵּק בְּכֶךָ, אֵלֹא -

מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה הָרִינִי חֶסֶד!".